452

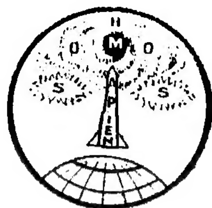
ANDREI VIDRARU

Sacrificiul

452

Cel de-al treilea concurs național de anticipație

ANDREI VIDRARU

Sacrificiul

ADRIAN ROGOZ

O fantezie exacerbată

MIHAI NICOLA

DEPANATORUL

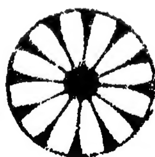
EMANUEL REICHER

Cronică (en passant fantastică) a șahului (XXIX)

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta: JACQUES WYRS (Franța)
Desenul interior: AUREL BUICULESCU
Portrete: ALEXANDRU DIACONU
și CORNELIU BÂRSAN
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

Cititorii din străinătate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „ROMPRESFILATELIA" — Serviciul import-export presă —, București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — 2001.

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica

Anul XIX—15 septembrie 1973

Sacrificiul

de ANDREI VIDRARU

Partea întîi

Dacă aş spune că drumul ne-a fost presărat numai cu victorii ar însemna să admit puncte de discontinuitate pe traiectorie, să nu pot explica existenţa noastră în anumite intervale de timp ; ar însemna să uit înfrîngerile şi să dovedesc prin asta că nu le-am trăit cu adevărat, că nu m-au durut, că n-am învăţat nimic din ele.

Ar însemna să uit de propriile mele greşeli, de suferinţele pe care le-am provocat fără să vreau unui om, care s-a ridicat deasupra semenilor săi prin calităţile nu înnăscute, cum s-ar putea crede, ci dobîndite. Sînt situaţii cînd e foarte greu — dacă nu aproape imposibil — să apreciezi obiectiv variantele, şi alegerea făcută într-o clipă te aruncă spre un final cu sens unic, imprevizibil. A fost oare acest final un eşec ?

Voi încerca să redau totul în cele mai mici amănunte. respectînd ordinea cronologică a evenimentelor chiar cu riscul de a fi suspectat de reportaj ce se vrea senzaţional. şi pe alocuri morbid.

I.

În seara zilei de 23 februarie, orele 22.30. cunoscutul neurocibernetician, chirurg şi psihanalist, profesor doctor Victor Zamora deschidea cu prudenţă uşa cabinetului său.

Urmărind antrenamentul de rezistenţă psihică a cosmonauţilor de la baza spaţială «Cortex-2», a avut dintr-o dată senzaţia că sus, la etajul al patrulea, cineva s-a aşezat în fotoliul său de bambus.

Contrar uzanţelor, întrerupse imediat activitatea şi se îndreptă spre cabinet. Pe măsură ce se apropia de acesta, neliniştitoarea viziune îşi amplifica rapid forţa de atracţie. Nimic nu-i putea opri sau încetini paşii. Prins, simţea cum se prăbuşeşte implacabil către centrul unui gigantic cîmp cerebral.

Imaginea anticipată îi apărea palidă şi inexpresivă în faţa realităţii. Lampa de veghe desenase un machiaj de umbre fantastice pe suprafaţa acelei figuri omeneşti (?) inerte, de o slăbiciune extraordinară. Mîna şi ochiul stîng lipseau. La fel pavilioanele

urechilor, nasul și părul. Un schelet metalic, pe care strălucea o capsulă verde, îi susținea capul care ar fi frînt cu greutatea sa vertebrele gîtului firav. O peliculă străvezie acoperea strîns corpul mutilat. Deasupra orificiului nazal și al gurii pe jumătate deschise, pelicula era curbată, suptă parcă în spasmul ultimei inspirații.

Cîmpul cerebral dispăruse. Recăpătîndu-și sîngele rece, doctorul aprinse lumina și acționă sistemul de alarmă. Peste cîteva secunde tot personalul medical al bazei era în alertă

II.

Asistentul dr. Mircea Jariște, care părea el însuși o sculptură de Giacometti, se oprise convins că a nimerit în altă parte, că a deschis în grabă o poartă către iad și nebunie. Dădu să se întoarcă, dar se izbi de ajutoarele sale cu sentimentul pilotului trezit în fața unui obstacol mortal inevitabil.

Zărindu-și profesorul în imaginea întipărită încă pe retină se liniști subit și îndrăzni să privească din nou creatura de coșmar. Ceilalți doi nu-și reveniseră cînd, sub ochii lor, generînd irizații discrete, învelișul transparent se evaporă brusc.

O piele albă, pergamentoasă, se vedea acum întinsă pînă la refuz pe o construcție osoasă tipic umană.

— Jariște, nu te apropia ! Luați-l voi, dar fără să-l atingeți, cu fotoliu cu tot.

Pașii mărunți și iuți trădau efortul pe care laboranții îl făceau cărînd această făptură imponderabilă, gata mereu să se răstoarne pe spate, dezechilibrată de o forță nevăzută.

În costumele lor de izolare, cu capetele acoperite de globurile cafenii, argintate ale căștilor, oamenii apăreau sintetici față de lemnul gălbui al fotoliului, față de trupul schilod și nemișcat din el. Desprins de iureșul stîrnit, Zamora privea în urma lor vizînd infinitul. Acolo, imaginea mult mărită a unui chip monstruos se descompunea într-o nebuloasă de pulberi incendiate, învolburate de vînturi și reașezate după o altă armonie, presimțită, inteligentă, cunoscută.

III.

În fața modulului de investigație și diagnostic, Zamora cerceta cu neîncredere foaia de observație elaborată de computer.

Absența unei treimi din ficat, a splinei, a rinichiului și a plămînului stîng întărea impresia stranie pe care o lăsa necunoscutul. Pielea netedă, intactă, spulbera ipoteza unei intervenții chirurgicale obișnuite. În mod inexplicabil, deși prezenta un aspect de subnutriție avansată, stomacul avea dimensiuni normale, metabolismul era nediminuat.

Opacitatea totală a craniului păstra învăluit în mister un conținut cu o densitate de aproape douăzeci de ori mai mare decît aceea a unui creier normal. Rezultatele contradictorii n-au împiedicat totuși întocmirea raportului pe care David Cergaș, directo-

rul bazei, îl primi în mai puțin de un sfert de ceas de la declanșarea alertei.

— Doctore, aspectul neplăcut al problemei este că nu știm cum a ajuns aici, cine poate fi și cu ce scop ne onorează. Mă văd obligat să apelez la serviciile unui expert. Vizita lui o așteptam abia peste cîteva zile. Pînă atunci trebuie să-l scoți din starea de șoc sau cum s-o fi numind. De aceasta depinde în mare măsură succesul și, mai ales, durata expertizei, care acum se cere cît mai scurtă. Eforturile lui Cergaș de a-și înmuia duritatea exprimării erau evidente. Zamora știa ce înseamnă un expert, dar mai știa că interlocutorul său era sigur că termenul nu-i este străin, și de aceea detectă, cu mirare, în vocea lui o armonică amenințătoare, un fel de scăpare greu observabilă pentru un spirit mai puțin sensibil. Era o scăpare sau un atac ?

— Voi face tot ce știu ca să-l salvez.

— Pentru asta, ai nevoie de timp și nu te pot absolvi de sarcinile programului galactic.

Un neuron înota spre suprafața lichidului cenușiu, ținînd între dinți o idee elaborată în taină, la mare adîncime, în sediul obscur al intuiției : „A fost o scăpare ; atacul va fi declanșat mai tîrziu". „Cînd ?" „Mai tîrziu", „Cînd ?" „Mai tîrziu...".

— Nu ne-am înțeles. Vorbeam de orele mele de repaos.

— Ar fi un abuz din partea mea. Trebuie să-l expediem pe Terra cu prima ocazie. Insistența dumitale... știi, unii ar putea s-o lege de modul bizar în care ai părăsit sala de antrenament. Alții, cu mai puțină imaginație, ar emite ipoteza că individul e de fabricație indigenă, că cineva de aici se ocupă cu experiențe de similitudine...

— Apoi tot el dă alarma și începe să se agite, îndepărtînd astfel orice bănuială ? Nu prea îmi stă în fire, David.

— Întocmai, dar ăsta-i clenciul, și primul vizat vei fi tu. Nu știi că toți se cred psihologi ? Sînt și eu trecut prin viață, caută să-i convingi că tipul e picat din cer.

— N-o să-mi fie greu, cunosc o mulțime din ăștia.

Privirea lui Cergaș se îngustă pentru o clipă și sfredeli în ochii albaștri ai doctorului.

— Scoate-l din starea de șoc și fă-l să vorbească înainte de venirea expertului... Altfel treburile sînt încurcate.

— Termenul e prea scurt. Pacientul este în comă profundă, nu suportă nici o intervenție chirurgicală și respinge grefele.

Zamora văzu foarte clar liniștea care s-a așternut pe fața directorului.

— Atunci să-l...

Răspunsul lui Cergaș fu acoperit de un semnal cunoscut, S.O.S... S.O.S. — Zona N. G.—407. O distanță enormă despărțea baza de locul catastrofei. Semnalele continuau. Pe fondul lor, o voce îndepărtată se făcea auzită cu greu : *Cortex-2*, *Cortex-2*, *Astropics* * anunță, interceptarea lui *Cortex-1*. Radu Dobrun vă salută. Terminat.

---

* *Astropics* — astronavă propulsată prin intermediul curburii spațiului, construită de Radu Dobrun după o idee din secolul XX și distinsă cu Marele premiu mondial pentru construcții aerospațiale.

Bătrînul își aprinse o țigară cu tutun natural.

— Ce zici, doctore, prietenul dumitale a fost și de astă dată mai iute de picior ca alții. E formidabil cît de repede știu unii să ajungă...

— La ce ?

— La celebritate... Două premii Coandă, un titlu olimpic și Marele premiu mondial pentru construcții aerospațiale. Nu ți se pare ciudat că un teoretician atît de înveterat să se lanseze în căutarea unei baze dispărute acum zece ani ?

— Deloc. Ciudat mi s-ar fi părut dacă n-o făcea. Scuză-mă că sar de la o idee la alta : spune-mi ce te faci dacă se dovedește că pacientul meu e, într-adevăr, picat din cer ?

— Crezi c-aș avea motive de îngrijorare ?

— Da, ar trebui să explici de ce SACS-ul * n-a indicat violarea spațiului. Cergaș ridică din sprîncene mimînd un „nu, zău !?" de specialist în SACS-uri. Doctorul continuă : Dacă poți, e grav, dar și mai grav este dacă nu poți, pentru că patentul îți aparține. Noapte bună !

IV.

Pleoapa tremură ușor, apoi cu încetineala unui melc dezvălui treptat o pupilă contractată și un iris căprui. Zamora își vedea figura reflectată grotesc pe suprafața umedă a acestui ochi din colțul căruia o lacrimă se prelinse pe obrazul slăbit. Buzele vinete ale cașecticului s-au întredeschis slobozind un sîsîit abia perceptibil. Epuizat, omul tăcu. Traductorul de unde cerebrale clipea grăbit. Pe ecran, în locul halucinantului dans de linii și de puncte, se ivise un text :

„...Zamora... Un calculator... Îmi trebuie un calculator de un Gigamem **... Crede-mă... Sînt Dobrun... Vreau un transfer de memorie..."

Doctorul îi făcu semn să tacă, dar o forță lăuntrică extraordinară puse în mișcare buzele necunoscutului :

— Repede... Altfel nu mai rezist. Cortex-1... a fost... este...

Șoapta se stinse și pleoapa se lăsă încet peste ochiul scăldat în lacrimi. Profesorul închise capacul transparent al incubatorului. Degetele lui alergau nervos pe tastatura programatorului de tratament. Era sigur că are de-a face cu Radu, în ciuda aparențelor absurde : doar Dobrun trebuia acum să fie încă la depărtări de parseci.

Surescitat, se ridică și se duse val-vîrtej la Cergaș.

— David, vreau rezerva calculatorului pregătit pentru programul galactic.

— Ai înnebunit ? !

— E-n joc o viață de om.

— Dovada !

---

* SACS — sistem automat de control al spațiului.

** Mem — capacitatea unui creier uman standard. Unitate de măsură folosită pentru caracterizarea posibilităților de stocare ale biocalculatoarelor.

— Iat-o. Ascultă înregistrarea.
— Zero !
— Zero ?
— Doctore, doar nu-ţi închipui cumva că am să compromit un program pe care ne chinuim să-l urnim din loc de zece ani şi am să-ţi pun la dispoziţie un calculator pe care-l păzim pînă şi de streptococi. Nu mă pot lua după gîngăvelile unui necunoscut. Voi anunţa personalul deservent că dumneata n-ai ce căuta acolo.
— Păzeşte-l, Cergaş, nu-mi aparţine, deşi eu l-am construit neuron cu neuron. Este omagiul meu adus omenirii. Ce crezi c-ar alege ea : data începerii unui program — stabilită convenţional — sau viaţa unui om ? Voi cere aprobarea Consiliului naţional !
— Deocamdată eu sînt directorul bazei şi dacă se întîmplă ceva tot eu răspund în faţa Consiliului.
Zamora plecă fără să salute. Jarişte îl întîmpină scurt :
— E nebun.
— Ce vorbă-i asta ?
— E schizofrenic.
— Pardon ?
— Halucinaţii cenestezice. Acuză dureri ale circumvoluţiunii paracentralis.
— Altceva ?
— Crede că mîna stîngă este situată undeva în lobul parietal, probabil în subdiviziunea superioară.
— Nu-i exclus.
— Ce anume ?
— Voiam să spun că el trebuie să ştie mai bine. L-ai înregistrat ?
— Nu...
— Rău. De acum încolo îl pui pe automat şi nu pleci de lîngă el. Dacă survine ceva, mă chemi. Te voi schimba după trei ore.

V.

Felia de lămîie, purtată de vîrtejul lichidului, se opri lipindu-se de marginea ceştii. Jarişte sorbi o înghiţitură. Aruncă o privire la faţa omului din incubator şi rămase astfel cu ochii pironiţi. O luminiţă verde pulsa pe suprafaţa unei capsule mici din montura metalică ce-i înconjura gîtul. Pentru Mircea timpul se oprise. Din centrul capsulei o antenă telescopică se ridica încet, trimiţînd în spaţiu cu o viteză inimaginabilă semnalele unui mesaj, care scăpa puternicelor receptoare universale din calea lui. Antena se retrase. Luminiţa verde mai pulsă o dată, apoi se stinse.
Asistentul se apropie de incubator. Nu văzuse nimic din cele petrecute în faţa lui. Deodată prinse un zgomot slab. Vorbe fără nici un înţeles răzbăteau prin peretele subţire. Ochiul omului era închis. Tola traductorului cerebral avansa. Jarişte îl chemă pe Zamora din camera anexă şi reglă volumul pînă cînd vocea se auzi suficient de bine. Pe ecran, textul apăru din învălmăşeala paraziţilor :
„Rotiuţeivarpus nu icin... ăvired nî l-xetroc..."

— Aiurează !
— Poate, însă vorbește invers. Procedeul tipic pentru deblocarea memoriei.
Schilodul tăcuse brusc, lăsînd buzele întredeschise.
Zamora, nemișcat, privea pata luminoasă de pe ecran, încercînd să plămădească din strălucirea ei înfățișarea pierdută a necunoscutului. Jariște îl văzu zîmbind și înțelese că profesorul rătăcește într-un spațiu deschis doar pentru sine. Încetul cu încetul, figura lui se contractă. Întrebarea veni fără ocol :
— Mircea, mă ajuți ?
— Da !
— Riscul e mare...
— Știu.

Partea a doua

I.

La adăpostul întunericului, cei doi medici transportară cu cea mai mare grabă corpul necunoscutului în cabina salvării.
Cu luminile stinse, plutind, se apropiau încet de clădirea plată în care era montat calculatorul. Un brîu luminescent de radiații Martin înconjura construcția. Trebuia să străpungă centura morții cu ajutorul tunului antiradiații de la bordul vehiculului.
Jariște urma să-l pună în funcțiune înainte ca salvarea să intre în zona luminescentă. Zamora acceleră puternic. Se apropiau vertiginos de brîu. Deodată auzi strigătul răgușit al asistentului :
— Avarie !
Era prea tîrziu să mai frîneze sau să mai schimbe direcția.
Se îndreptau spre moarte. Acționat parcă de un resort, necunoscutul se ridică în capul oaselor. Ochiul lui deschis privea înainte. Din capsula fixată pe montura metalică a gîtului porni ceva ca un fulger de întuneric. O gaură neagră se căscă în centura de radiații. Zamora reuși să frîneze și să oprească vehiculul lîngă clădire. „Scheletul viu" zăcea din nou întins pe spate, inert.
Cei zece paznici înconjuraseră deja salvarea.
— Jariște, nu te miști de aici. Cînd vezi că situația e clară, îl iei în brațe și vii după mine. Te sfătuiesc să nu mă pierzi din ochi.
Profesorul deschise portiera, coborî jovial îndreptîndu-se către șeful grupului și-i întinse mîna.
Mircea văzu atunci un Hara-Gatame, apoi de două ori O-Guruma. Urmară pe rînd un De-Ashi-Barai, un O-Soto-Gari și un Oguri-Ashi-Barai.
Paznicii se repeziră înapoi, dar Zamora le bară drumul, îl apucă pe primul într-un Kata-Guruma și-l aruncă peste ei cu toată forța. În clipa aceea, Mircea intra deja în clădire cu prețioasa povară în brațe. Profesorul reuși să-l urmeze și să închidă ușa înainte ca vreunul dintre paznici să se dezmeticească.

În camera centrală erau așteptați însă de imaginea tridimensională a lui David Cergaș. Figura bătrînului director se balansa încruntată.

— Felicitările mele, perspicacitatea dumneavoastră este impresionantă. Totuși trebuie să vă anunț că ați eșuat. Voi debranșa calculatorul de la sursa de energie. De asemenea, vă rog să vă considerați prizonierii acestei încăperi, a cărei ieșire va rămîne blocată de sistemul „K" pînă la sosirea unei patrule de pe baza mare. Regret sincer că ne vom despărți astfel. Mă întreb cum de nu v-ați gîndit la riscul pe care-l comportă acțiunea voastră, la faptul că omul pentru care vă zbateți atîta poate fi unul dintre gemenii Snit. Cunoașteți interesul autorului lor față de invențiile remarcabile, precum și scopul urmărit. Dacă această ipoteză se dovedește a fi reală acuzația care vi se va aduce este foarte gravă. Vinovat de cele întîmplate mă fac în parte și eu, dar cel puțin am încercat să fac ceva pentru a salva desfășurarea normală a programului galactic.

Imaginea directorului dispăru și lumina se stinse. Rămasă pe sursa proprie, inima biocreierului își răr bătăile. „Sîngele" lui se tîra leneș pe cărările știute, trăgînd după sine negurile morții aparente.

Zamora era furios.

— Auzi, gemenii Snit ! E de necrezut cum o legendă mai poate teroriza omenirea după atîția ani. Trusa e la tine ?

— Da.

— Să luăm cîte un Paranyx.

Jariște găsi repede cutia fosforescentă. O singură pastilă era suficientă pentru ca noaptea cea mai neagră să pară zi.

— Nu mai sînt decît două.

— Pe naiba, să ne grăbim ! Peste cîteva minute ne apucăm de treabă... ne vom cupla sistemele circulatorii cu cel al calculatorului ; avem aceeași grupă sanguină. Ai început să vezi ?

— Sînt gata !

— Dezinfecție... Mănuși... Garou... Sondă... Tub...

Într-un timp record operația a fost terminată. Legat de trupul celor doi medici, biocreierul era gata de funcționare.

Zamora orientă oglinda captorului principal spre țeasta necunoscutului.

— Transfer total de memorie :

1-vizuală ; 2-auditivă ; 3-olfactivă ; 4-gustativă ;

5-tactilă ; 6-decoder automat instantaneu. Go !

Medicii se așezară în fața pupitrului. Începu lupta cu somnul provocat de necesitatea de oxigen a calculatorului. Jariște adormi primul, apoi în scurt timp cedă și profesorul.

Într-un tîrziu Zamora deschise ochii. În cameră era semiîntuneric. Efectul Paranyx-ului slăbea. Cercetă cronometrul : trecuseră mai bine de opt ore. Calculatorul abia funcționa.

Simți că somnul îl cuprinde din nou și vedea totul ca într-un vis. Poate visa deja. Mircea sforăia ușor. Umbre negre învăluiau obiectele din jur. Corpul scheletic al pacientului se estompa tremurător, însoțindu-l ca o fantomă în lumea mirajelor cenușii, pe tărîmul nesfîrșit al tuturor posibilităților.

II.

Cergaş se întoarse în cabinetul său, se aşeză la birou şi începu să cerceteze mesajele intrate în lipsa lui.

Unul singur îi atrase atenţia în mod deosebit. Nava «Astropics» îşi anunţa revenirea pe «Cortex-2» peste cîteva ore.

Directorul nu găsi nici o explicaţie suplimentară în text. Faptul acesta îl puse pe gînduri pentru că numai un incident foarte grav l-ar fi putut determina pe Dobrun să ia o astfel de hotărîre. Ceru imediat dispecerului legătura cu «Astropics».

— În acest moment nu este posibil, veni răspunsul, nava este eclipsată de colapsarul C-1 518. Vă chem îndată ce o voi regăsi. Aveţi în schimb patrula.

— Hallo, Cergaş, se auzi vocea comisarului Sebring.

Pe faţa-i colţuroasă, obosită, ochii foarte apropiaţi păreau găurile negre ale unei arme cu două ţevi.

— Hallo !

— În patruzeci de minute sosim.

— Nu prea eşti în formă...

— Alergăm după cai verzi pe pereţi. Un nebun s-a apucat şi a repetat experienţa lui Biaco. O nouă variantă a gemenilor Snit. Nu sînt mulţi, dar îi întrec pe primii în răutate şi inteligenţă.

— Ascultă, Sebring, cred că am ceva pentru tine ; grăbeşte-te.

Scurt timp după această convorbire. naveta special echipată a comisarului îşi făcu apariţia deasupra calculatorului.

Sebring coborî urmat de pilotul său, căpitanul Bistro, un bărbat mărunţel, însă bine legat. Cergaş îi întîmpină, apoi o luă înainte, conducîndu-i spre camera centrală a clădirii. Ajunseră la capătul unui culoar. Directorul şopti o formulă numai de el ştiută, şi o uşă se deschise fără zgomot.

Sebring aprinse un microproiector şi dădu să intre, dar se opri. Mîna lui trase fulgerător pistolul din teacă.

În conul de lumină, văzură spatele unui tip într-un combinezon argintiu. Omul manevra concentrat o sondă lungă, înfiptă în inima calculatorului. În dreapta lui, Zamora şi Jarişte dormeau aşezaţi în cîte un fotoliu.

Vocea comisarului sună ca un tunet :

— Sus mîinile şi nici o mişcare ! Poliţia astrală !

Omul păru însă că nici nu-l auzise. Lucra în continuare cu mare atenţie.

— Dacă nu te conformezi ordinului, trag !

Fără să răspundă, necunoscutul îşi vedea liniştit de ale lui. Sebring apăsă pe trăgaci. Un fascicul de radiaţii paralizante porni din prizma scînteietoare a pistolului.

Individul rămase o clipă nemişcat, apoi, cu un strigăt scurt, smulse sonda din inima biocalculatorului. Încet, foarte încet, trupul începu să se rotească pînă cînd se întoarse complet şi căzu în genunchi.

Buzele-i zîmbeau, dar numai buzele. Ochiul drept, singurul pe care se părea că l-ar fi avut vreodată, era supt.

Dintre pleoapele lipite, o picătură de sînge i se scursese pe obraz.

Sebring încremeni. Bistro prinse brațul înarmat al comisarului și-l trase puternic înapoi.

— Te iei după balivernele lui Cergaș ? Nu vezi că-i orb, nu vezi în ce hal e ?

— Cred că sînt astenic, Bistro... Cît despre el, văd că se descurcă.

Cergaș se repezi și prinse cu amîndouă mîinile reverele combinezonului argintiu. Vocea lui era de nerecunoscut :

— Spune-le cine ești și ce căutai cu sonda în corpul calculatorului, nemernicule !

Cu un gest simplu, orbul îl dădu la o parte, apoi se sculă în picioare. Sebring apăsă din nou pe trăgaci.

Ținta nu se prăbuși. Zîmbetul de pe buze îi dispăruse. Cu vîrful limbii culese picătura de sînge ajunsă în colțul gurii. Ridică lent mîna dreaptă în care lucea corpul subțire al sondei și o îndreptă spre pieptul comisarului.

Senzația unei amenințări necunoscute puse stăpînire pe Sebring. Fără să-l slăbească din ochi pe agresor, făcu semn lui Bistro și Cergaș să părăsească încăperea, după care se retrase și el, precaut, cu nervii încordați, mergînd de-a-ndăratelea pînă cînd trecu de ușa pe care o închise cu viteză.

Comisarul pricepuse deja cu amărăciune că ființa în care trăsese deținea secretul radioimunității totale și că, de fapt, se speriaseră de o bucată de sîrmă inofensivă...

Profesorul se trezi brusc. Visase că inima calculatorului se oprise și „scheletul viu" executa cu ajutorul unei sonde subțiri, din argint, o reanimare prin electroexcitație. „De ce refuzi să termini înregistrarea ?" se auzi o întrebare. „Restul constituie elemente neproductive pentru mine", răspunse glasul calculatorului. Sonda introdusă cu mare precizie în sistemul nervos al cordului trebuia scoasă fulgerător cînd acesta începea prima contracție. O întîrziere cît de mică ar fi provocat o supraexcitație urmată de o serioasă reacție de inhibiție, greu de înlăturat. În cazul acesta, Zamora și Jariște erau obligați să păstreze cuplajul sanguin, fiind imobilizați încă patru-cinci ore. Deodată inima se contractă și omul smulse sonda cu un țipăt scurt, care marca sfîrșitul unei încordări extraordinare. Epuizat, se răsuci și căzu în genunchi...

Aici, visul lui Zamora se transformă într-o învălmășeală de imagini fără noimă. Acum deschidea ochii ; nu-i mai era somn.

În cameră, beznă de nepătruns. De afară se auzi o voce cunoscută.

— Cergaș, cuplează imediat energia, suprimă blocajul „K" și cheamă de urgență un medic cu toate jucăriile. Să-i oprim hemoragia.

— Nu te înfuria, Sebring. Ipoteza mea n-a fost infirmată încă. Răspunzi singur, de acum încolo, de tot ce se va întîmpla. Individul îți aparține !

Zamora ascultă cu atenție, dar nu mai desluși nimic. Cîteva clipe mai tîrziu întunericul din cameră începu să se risipească. În fața lui se contura din ce în ce mai clar silueta argintie a unui om care stătea în picioare. Figura i se zărea destul de bine.

Nu fusese un vis. Se uită la Jariște. Acesta, înmărmurit, privea obrazul însîngerat al orbului.

— Mircea, repede !

Cu mișcări sigure, cei doi medici se descotorosiră în grabă de tubulatura care-i lega de calculator. Pacientul se lăsă condus și așezat pe unul dintre fotolii.

Zamora îi ridică pleoapa și chiuretă cheagurile. Cu un spray hemostatic pulveriză rana. Abia acum, în timp ce-i ștergea urmele de sînge de pe față, simți neliniștea dureroasă din piept, stîrnită de amintirea scenei petrecute în cabina salvării în secundele premergătoare trecerii prin centura de radiații. Revăzu mișcarea înspăimîntător de exactă pe care o făcuse omul și expresia ochiului său drept. Strălucirea lui devenise mată. Suprafața netedă se acoperise de încrețituri, ca și cum s-ar fi dezumflat, iar conținutul, umoarea apoasă, ar fi fost absorbit spre interiorul craniului. Ochiul se pliase parcă, retrăgîndu-se în fundul orbitei : și tot atunci a țîșnit din capsulă fulgerul întunecat și a străpuns centura. Între cele două fenomene trebuia să existe o legătură. Poate că radiația anihilatoare se născuse din substanța organului sacrificat...

Cînd Sebring reveni în cameră, îi găsi pe cei trei șezînd fără să scoată o vorbă. Abordase cu tupeu o mină de om stăpîn pe situație :

— Bănuiesc, doctore, că ți-ai făcut datoria, așa că din acest moment sînteți la dispoziția mea. Continuăm ancheta în cabinetul tău. Sper că individul nu este și surdo-mut.

III.

În timp ce orbul purtat de Zamora și Jariște, sub escorta comisarului și a pilotului Bistro, era dus înspre naveta de patrulare, în spatele lor se auzi deodată o bubuitură cumplită.

O limbă mare de foc albăstrui se ridică din centrul clădirii. Jeturi colorate de gaze sub presiune țîșneau prin spărturile făcute de explozie. Sebring își reveni imediat. Toate furiile puseră parcă stăpînire pe el.

— Bistro, la navetă ! Dacă schițează careva un singur gest, tragi fără milă.

Pilotul scoase un pistol extractor de energie și-l îndreptă spre grupul celor trei. Clocotind, Sebring se repezi și pătrunse în clădire.

Fumul înecăcios se ridica încet, dezvăluind piedestalul pe care fusese așezat cu puțină vreme înainte ovoidul cenușiu al biocreierului. O nouă explozie cutremură pereții. Secerat de suflu, comisarul se prăbuși izbindu-se cu capul de podea. La limita difuză dintre conștient și inconștient, oscilînd între lumină și întuneric, se chinuia să străpungă perdeaua de fum de care nu mai era sigur dacă-i cuprinde rațiunea sau trupul. Încerca disperat să prevadă, înainte de a fi prea tîrziu, intenția și identitatea siluetei care se apropia implacabil. Desluși doar un zgomot discret de motoare venind de afară și înțelese că «Astropics» cobora abia acum

Trase pistolul și ținti umbra mișcătoare.
— Nu te speria, Sebring ; sînt calculatorul galactic.
— Nu mai spune ! Puteam să jur că ești Harun Ar Rașid.
— Pe baza informațiilor „trase“, urmă „calculatorul“, mi-am reorganizat materia și structura după chipul și asemănarea donatorului.
— Înseamnă că arăți minunat !
— Nu ești departe de adevăr.
Comisarul era derutat. Spiritul său practic acționa însă impetuos :
— OK, îngerașule... Și materialul înregistrat adineaori ?
— Îmi trebuiau oase, mușchi, organe, nervi... și o îmbrăcăminte identică. Din ce aș fi putut construi toate acestea dacă nu sacrificînd propria mea substanță, și odată cu ea informația stocată. Ideea aceasta teribilă mi-a venit în timpul înregistrării, pe care dealtfel n-am mai terminat-o, și chiar mi-a provocat un stop cardiac.
— Nu cumva ești neam cu Snit ?
— Tot ce se poate.
Sebring strînse ușor patul pistolului. Umbra făcu un pas înapoi și dispăru. Jerba țîșnită din prizma armei muri absorbită de ceață.
Cînd David Cergaș, urmat de echipa de intervenție, sosi alarmat la locul accidentului, fu întîmpinat de Sebring cu un aer glacial :
— Du-te și salvează ce a mai rămas. Zamora, Jariște și blestematul acela rămîn la dispoziția mea. Voi continua ancheta în cabinetul profesorului. Te voi chema la timpul potrivit. Nu uita de «Astropics»... e în spatele clădirii. Dobrun să rămînă la bord pînă va veni Bistro. Păziți toate mijloacele de zbor.
După cîteva minute, necunoscutul era așezat din nou în incubator. Inert, insensibil la orice stimul, părea o statuie de fildeș lucrată de mîna unui sculptor drogat. Metodele de reanimare psihosomatică rămîneau ineficace.
Comisarul menținu starea de arest, urmînd ca a doua zi să reînceapă ancheta. Fără chef de vorbă, fierbea liniștit la foc redus. Era hotărît să dispună determinarea codului genetic, deși n-avea mandat pentru o astfel de analiză. Stătea împreună cu ceilalți în anexa cabinetului. Oboseala de peste zi se făcu simțită. Zamora și Jariște adormiră nu după mult timp.
Sebring se uita la ei cu tristețe. „Mare porcărie toată afacerea asta ! Bistro îl păzește pe Dobrun, eu aici... Umbra, ce o fi făcînd umbra... Bilele negre... Să reduci un om la dimensiunea unei bile... Să inițiezi în el un fenomen de prăbușire gravitațională pentru o anumită perioadă de timp... un colaps... colaps temporarizat... De ce n-a funcționat SACS-ul, SACS-ul... sacsofonul, ce instrument teribil... bil... Bilele negre... Am patru pînă acuma. Patru prieteni substituiți, iar în locul lor patru bile negre. Am lichidat copiile și păstrez micile sfere așteptînd să redevină ce-au fost... Colapstron... cum a ajuns arma asta la Snit ? Snit... Snait, Snait sună mai bine. Poate nici nu există... poate alerg după o himeră... o urmărire fără sfîrșit... pentru el... pentru mine, moartea... într-un accident sau poate chiar de mîna lui... Am făcut riduri, riduri,

riduri... Ochii lui Zamora sînt închiși... Ochii mei sînt mai apropiați și mai obosiți... aș putea să-i închid..."

În semiîntuneric, corpul detașat al micului computer avea sclipiri mate. Omul de sub cupola transparentă nu dădea semne de viață, dar creierul lui era treaz. Treaz, în ciuda eforturilor extraordinare pe care le făcea să adoarmă. Știa că dacă nu va reuși să facă lucrul acesta, va muri.

Nu avea ochi, nu-i mai avea. Nu vedea radiația luminoasă, dar percepea undele radio, undele gravitaționale și neutrinice, ultravioletele, infraroșiile, radiațiile supraluminoase și undele cerebrale. Auzea sunetele, infra și ultra.

Un număr uriaș de semnale se amestecau într-un vacarm infernal, absurd. Sub povara acestui bruiaj demențial, voința lui căuta drumul spre liniște, spre somn. Și de cum sesiză acest drum, îl urmări tenace, cu toată forța pe care o avea : mai întîi își restabili funcția locomotorie, apoi ridică cupola incubatorului ; întinse mîna și puse degetul mijlociu pe caroul senzorului de alimentare a computerului, iar cu arătătorul atinse tastul comenzii de transfer ; aparatul orientă oglinda captorului către sursă și preluă ultima parte a mesajului pe care calculatorul galactic n-a vrut s-o accepte.

Tăcerea se lăsă asupra lui, odihnitoare. Dar locul stimulilor externi îl luară cei din interior, senzațiile acelea dureroase.

Simțea că se umflă, că pielea plesnește pe el, că mîna stîngă se reface și crește vertiginos, angajîndu-se pe mîneca goală a veșmîntului. Ochii presau puternic, obligînd pleoapele să se deschidă. Într-o dinamică dezvoltare, splina, rinichiul, ficatul și plămînul își reluau din mers funcțiile. Armătura metalică din jurul gîtului se desprinse singură, eliberîndu-l.

Își cercetă trupul, ca pe un dar nesperat. Își pipăi urechile și-și trecu mîna prin părul albit, pe care-l simți aspru.

Coborî atent. La naiba cu somnul ! Aruncă o privire în anexă. Dormeau... Nu-i va deranja. Se apropie de computer și ceru un rezumat al înregistrării pe care o făcuse. Pe ecranul îngust apărură primele cuvinte.

Textul era surprinzător de scurt :

1. *Deblocarea și reorganizarea materiei cenușii după cedarea informației.* („Așadar i s-a părut inutilă această operație".)

2. *Asigurarea împotriva evoluției spontane a biocalculatoarelor pe baza cunoștințelor acumulate.* („De așteptat din partea unui calculator în posesia secretului metamorfozei !")

Era evident că transferul s-a efectuat de la coadă la cap, cu decoder automat, lăsînd sistemul de asigurare la urmă în loc să se înceapă cu el. Dar cine putea să prevadă amănuntul acesta, cînd nimeni n-a bănuit măcar conținutul mesajului.

Deschise fără zgomot o fereastră. Erau la etajul patru. Se dădu cîțiva pași înapoi, își luă avînt și sări.

Plană cîțiva metri, apoi plonjă în piscina cu gaze superdense din fața intrării. Legea lui Arhimede acționă cu atîta putere încît fu proiectat din nou în sus. Folosi efectul și reuși să rămînă în echilibru la marginea bazinului. Cu pași de pisică se îndreptă spre ruinele în care transformase explozia clădirea calculatorului. Pătrunse în ceea ce fusese camera centrală.

Nimeri pe bîjbîite la piedestalul biocreierului. Nici urmă de el. Deci evoluţia s-a produs. Îşi aduse aminte că afară, pe platforma din spate, trebuia să se găsească «Astropics», revenit la chemarea lui. Avea acolo un microproiector. Acum odată eliberat de uriaşa-i povară informaţională, redevenise dependent de slabele-i simţuri omeneşti. Avea nevoie de lumină.

Se apropie de navă. Forma ei de clepsidră dublă era curioasă, dar necesară. Cele două gîtuiri reprezentau punctele de concentraţie maximă a tensiunilor interne.

Ajunse în compartimentul de comandă, apoi în cel rezervat accesoriilor. Găsi proiectorul şi dădu să iasă. Ciuli urechile... În membranele sonotronului se auzise un zgomot. Un vehicul se apropia de «Astropics».

„O fi Sebring. Al naibii copoi !" Vehiculul reduse motoarele. „Au ajuns". Recunoscu glasul lui David Cergaş.

— Nu-ţi face probleme, Sebring nu poate fi păcălit.

— Sînt convins, răspunse o voce ironică, foarte cunoscută, pe care însă nu reuşi s-o atribuie nimănui.

— Zamora s-a bazat prea mult pe intuiţie. De data asta n-a mai mers cu ghicitul. Crede şi acum în sinea lui că malformatul acela eşti tu.

— Nu fi răutăcios, n-am auzit să fi greşit vreodată şi, cine ştie, poate nici acum.

Cergaş rîse cu poftă.

— Să ştii c-am să i-o spun. O să-l amuze teribil ; pe Sebring însă o astfel de glumă îl bagă la balamuc. Drum bun !

Necunoscutul intră în compartimentul de comandă. Îi auzea mişcările (îşi dădu seama că se pregăteşte de zbor) ; fără să mai stea pe gînduri, se echipă cu unul dintre costumele spaţiale de rezervă, apoi ieşi din ascunzătoare.

Prin corpul transparent al scaunului de pilotaj vedea spatele masiv al individului, care cu o viteză uluitoare, folosind ambele mîini, manevra instrumentaţia de bord, aşa cum numai el însuşi ar fi fost în stare s-o facă. „Calculatorul..." .

În aceeaşi clipă, simţindu-l parcă, „omul" se întoarse brusc. Surpriza era maximă de ambele părţi. Inimile băteau puternic.

Impresionat fiecare de personalitatea celuilalt, se priveau paralizaţi. «Astropics» decolase şi se îndrepta vertiginos spre zona NG-407.

IV.

...Sebring deschise ochii odată cu Zamora. O pală de aer rece ca aripa unei păsări de gheaţă le atinse frunţile, smulgîndu-i din toropeală.

Se năpustiră amîndoi spre cabinet, mînaţi de biciul aceluiaşi gînd. Cupola incubatorului, fereastra deschisă spulberau orice dubiu. Pe ecranul micului computer, textul rezumatului se detaşa strălucitor.

— Doctore, înregistrarea automatului de supraveghere !

Zamora pusese deja aparatul în funcţiune. Filmul metamorfozei se derula rapid.

„...Dobrun ! Blestemată fie clipa în care am adormit... Cum e posibil așa ceva ?“ Deveni atent. Antenele integrate în pavilioanele urechilor recepționaseră un apel : „Sebring, sînt Bistro. Dobrun a decolat acum două minute. Cergaș l-a condus pînă la navă“. Apăsă pe unul dintre butoanele holovizorului.

— David, spune-mi...

Pe biroul directorului, comisarul remarcă o bilă neagră de mărimea unui bob de strugure. Trase de la șold. Fasciculul de radiații părăsi prisma pistolului, trecu prin obiectivul camerei de luat vederi și nimeri în plin figura lui Cergaș, imobilizîndu-l.

Cu o mutră acră, Sebring făcu prezentarea :

— Faimosul Uro Snit ! iar această bilă de culoare neagră este tot ce a mai rămas din David Cergaș, din clipa în care a fost substituit. Dispecer, legătura cu «Astropics» ! Să vedeți ce poate deveni un biocalculator cînd află prea multe...

...Momentul de tensiune trecuse pentru amîndoi. Bărbatul care stătea în scaunul de pilotaj părea inatacabil. Un calm desăvîrșit se putea citi în ochii lui. Dobrun știa însă că sub învelișul rece și dur, o voință mai fierbinte decît soarele vibra gata să explodeze. Îl auzi vorbind :

— *Pentru că hazardul ne-a adus față-n față, dăruindu-ne șanse egale, nu voi avea mustrări de cuget dacă te voi învinge.*

Loviturile porniră fulgerător, imprevizibile și imparabile din ambele părți, în aceeași zecime de secundă.

Aceasta a fost ultima imagine pe care «Cortex-2» a mai recepționat-o de la «Astropics». După cîteva minute, distrugerile din cabină făcură nava imposibil de pilotat. Cu toate sistemele de protecție și comunicație scoase din uz «Astropics» își continua zborul mut.

— Jariște, pregătește-mi instrumentele de intervenție. Trebuie să mă duc după ei, Sebring...

— E inutil. Nu vei reuși să-i ajungi din urmă.

— Mai repede chiar decît îți închipui. Sistemul de propulsie va fi scos și el din funcție : «Astropics» va continua să zboare în virtutea inerției, dar viteza lui va scădea treptat pînă cînd tensiunile interne îl vor opri de tot. În momentul acela, conform principiilor lui de funcționare, va începe zborul în sens invers și se va întoarce la bază. Vrei să ne aducă două cadavre ?

— Fă cum crezi, Zamora. Ți-l dau pe Bistro.

V.

Navela de patrulare a poliției astrale se desprinse cu un zgomot asurzitor de baza „Cortex-2“. Bistro forța motoarele nebunește ; Zamora, întins pe spate, nu scotea o vorbă. Chipul lui Dobrun îi revenea mereu în minte, așa cum îl văzuse cu cinci ani în urmă aplecîndu-se asupra lui. Purta o cămașă roșie de lînă.

„Cine se mai îmbracă astăzi cu așa ceva ? E singur... n-o să mă poată duce“. Soarele bătea din spate, dar razele lui răsfrînte de [illegible] zăpezii îi luminau obrazul tînăr.

Sub sprîncenele ușor înclinate, ochii căprui strîngeau la colțuri riduri fine. Părul cărunt, aspru la vedere, încununa o frunte netedă, bronzată.

„Dacă mă auzi, răspunde-mi. Ai vreo fractură ?"

„De coloană..."

„Un fleac. Nu te mișca. Uite, ia asta ; o să-ți calmeze durerile. Nu-ți fie teamă, am să te duc cu cea mai mare grijă. Sînt cu un «Condor-sil». E la o sută de metri mai jos. Acolo ne așteaptă un doctor, chirurg renumit. Are la el tot ce-i trebuie ca să te facă bine imediat. Nu pot să-l strig... e pericol de avalanșă".

După aceea s-a trezit sub acoperișul de aluminiu al refugiului. Cămașă Roșie cerea o salvare și un medic. Și-a dat seama că omul îl cărase singur, ore în șir, fără să-l zdruncine, pe pantele înghețate, abrupte, înșelătoare.

„Hei, mai dă-mi o pastilă din aia".

„Ai dureri, știu, îți dau imediat".

„Ascultă, unde ți-e prietenul, chirurgul..."

„E dincolo, se pregătește".

„Cum îl cheamă ?"

„Zamora". A zis-o fără să clipească.

„Zamora sînt eu..."

Zburau de patruzeci și opt de ore. Distanța începuse să scadă simțitor. Profesorul privea prin puternicul telescop de bord.

La intersecția axelor reticulare, corpul întunecat al lui «Astropics» părea nemișcat. Intrat într-un con de umbră, semăna cu epavele misterioase din adîncul oceanelor.

Deodată o sferă, ca un pulsar minuscul, se desprinse din el. Spectrul galben-verzui în care emitea o făcea vizibilă la distanță uriașă. Frecvența pulsațiilor se modifica la intervale regulate.

Era capsula de salvare. Concepută pentru un singur loc, ea trebuia să-l aducă pe învingător. Original sau fals, el va rămîne pentru totdeauna, în fața semenilor săi, spin-ul * Radu Dobrun.

Zamora își înfundă mîinile în buzunare. Se părea că omenirea dusese prea departe jocul cu materia vie. Nu exista nici o lege care să interzică evoluția ei. Apoi, odată evoluată, bunul simț te obliga să-i respecți drepturile cîștigate.

Supraviețuitorul, oricare ar fi fost el, putea fi oare acuzat de crimă ? Falsul, da. În mod sigur. (?) Dar Dobrun, fie și în legitimă apărare, nu ucidea un om ?

Are vreo importanță originea lui ?

De fapt, nu era vorba de omor, ci de părăsire în spațiu, ceea ce pînă la urmă înseamnă același lucru.

Și comportarea „copiei"... nu era oare firească ? Agresiv și egoist, așa fusese și Dobrun în copilărie. Calculatorul reprodusese sîrguincios informația genetică direct din celulă.

Această informație însă n-a fost și n-o să fie poate niciodată influențată de modificarea conștiinței, de modelarea ei prin educație și voință ; cel puțin nu într-o singură generație.

Cine putea judeca obiectiv în situația creată ? Un om, nu ; și nici un creier construit de om. Care este soluția problemei ?...

* Spin — savant, pilot de încercare.

O teamă ciudată încolțea în inima lui ; o teamă de sine însuşi. Avea convingerea intimă că totuşi el ar fi în stare să-l deosebească pe Dobrun, şi chiar dacă-l va descoperi fals, nu va putea să-l trădeze. Motivul tăinuirii se sprijinea pe credința doctorului că falsul era capabil să se transforme în original.

„Cine este în realitate învingătorul ? Cine este în realitate ?... Cine este ?... cine ?..." Ceața argintie din jurul capsulei se răsucea diabolic ca apoi să dispară şi să reapară după cîteva clipe. Globul galben pe care-l proteja apărea de fiecare dată mai apropiat. Bistro întoarse naveta cu spatele şi se pregăti de cuplare. Ca o vietate, atras de semnalul director, globul încins pătrunse uşor în cavitatea prevăzută pentru recuperări. Deschiseră oblonul interior şi traseră capsula înăuntru. Doctorul rosti formula-cheie, aceeaşi pentru toate sistemele de salvare, şi emisfera superioară se ridică încet, dezvăluind un trup care părea răstignit.

Pilotul simți că-l apucă greața. Pe fața tumefiată, nici o trăsătură nu mai amintea de figura lui Dobrun. O mînă grijulie îi ştersese urmele de sînge şi îi acoperise rănile cu pansamente moleculare. Avertizorul optic de pe pieptul lui arăta că încă mai trăieşte. Îl culcară pe un fotoliu rabatat.

— Ajută-mă, Bistro ! Dă-mi te rog trusa.

Doctorul ridică bisturiul ormodronic * şi începu să-l apropie de obrazul desfigurat. Deodată, brațul lui se opri. Bistro încremeni şi el. În spatele lor se auzise un declic metalic ciudat.

O vibrație, care cu greu mai putea fi luată drept voce omenească, le încreți pielea :

— *Temperatura scade mereu. Nu mai am de trăit decît optzeci de minute dintr-o viață pe care am început-o la vîrsta de 27 de ani şi n-a durat mai mult de 72 de ore. Stau întins pe spate, într-o grămadă de sfărîmături. Sîngele-mi întunecă vederea. Acum o jumătate de oră mă simțeam mai bine. Îl vedeam pe Dobrun cum se tîra spre mine ca un animal bolnav. Trăgea după el o trusă medicală. Voia să mă panseze. Am apreciat că-i vor trebui aproape cinci minute ca să parcurgă cei o sută de centimetri care ne despărțeau. Se chinuia de pomană. Tot timpul s-a chinuit de pomană. Şi atunci, în lungile ceasuri de epuizare, cînd îmi vorbea. Nu voiam să-l ascult. Îl bănuiam. Încerca să-mi explice că nu eram mai rău decît el. Îmi povestea întîmplări de care-mi aduceam aminte, dar ştiam că nu le-am trăit niciodată. Rechemate din memorie, ele căpătau în interpretarea lui acel ceva care transformă fraza, informația stocată într-un mesaj dramatic cu o încărcătură emoțională covîrşitoare. Mă făcea să simt că eu fusesem acela care alerga nedumerit din încăpere în încăpere, răscolind baza pustie, strigînd şi urmărind o prezență care fugea, lăsînd doar semnele incontestabilei sale existențe.*

„Uşi deschise cu lovituri de picior — *îmi spunea* —, lucruri împrăştiate şi răvăşite într-o căutare grăbită, şi, acolo, la capăt, cinci trupuri vinete, expuse parcă în vitrina frigorifică a unor

---

* *Bisturiu* ormodronic — bisturiu ortomodelator folosit în chirurgia reparatorie. Utilizează cîmpul electromagnetic ca instrument. Reface țesuturile distruse (noțiune fantastică).

canibali modernizați. Dorința de răzbunare mă sufoca, dar nu m-am repezit. Mi-am cîntărit la rece șansele. Făptașul se retrăgea speriat sau cu siguranța și superioritatea profesionistului ? Poate zîmbea de fiecare dată cînd îi apăream o clipă într-un unghi încă prea puțin convenabil pentru lovitura decisivă. Poate voia să mă atragă pe o galerie înfundată ca apoi să se ivească din întunecimile deja cercetate. De aceea am stat pe loc și numai după ce l-am simțit foarte aproape, am intrat în refrigerator, amestecîndu-mă cu morții. Mă căuta metodic, aparent leneș, dar totul din el pîndea. Mușchii relaxați așteptau arsura impulsului suprem. Trecînd prin fața vitrinei, mătura cu ochii siluetele înțepenite. Atunci am tras. Mă căutase prea logic, excluzînd absurdul".

Nu voiam să-l ascult. Îl bănuiam. Trebuia să rezist. Imperativul acesta reușea să mă regenereze pentru o nouă încleștare fizică. Nu era agresiv, dar se apăra cu o tenacitate extraordinară pînă cînd ne prăbușeam extenuați și iarăși îmi vorbea.

„Nu și-a dat seama ce se petrece decît în ultimul moment. Pedeapsa și-o luase înainte de acest ultim moment, în fracțiunea de secundă precedentă cînd a trăit senzația că răzbunarea vine de dincolo de moarte.

L-am privit cu atenție ; înfățișarea distinsă te punea în încurcătură. Îl vedeam prima oară. De unde venise ? Ce anume a vrut să obțină ?

Mai tîrziu, scotocind conținutul calculatorului, un mastodont electronic, am descoperit miza. Îmi venea greu să cred că cei de aici de pe «Cortex-1» au ajuns la asemenea rezultate. Captați de o sursă gravifică invizibilă, intraseră în derivă. La posibilitățile noastre de atunci, erau irecuperabili. Cu timpul, semnalele lor n-au mai ajuns pînă la noi. Aveam șaptesprezece ani. Nu mi-am pierdut niciodată speranța că-i voi regăsi. Îi cunoșteam. Pe fiecare îl aștepta cineva acasă. L-am construit pe «Astropics»...

Deslușeam amuzat subversiunea psihologică și priveam îngăduitor încercările lui stîngace de a mă converti, de a mă „umaniza". Nu-mi mai era teamă că voi fi biruit. Puteam să-l ascult în liniște.

„Miniaturizarea neuronului, schimbarea funcționalității celulei și transportul ei dintr-o zonă în alta, fără vreo intervenție exterioară, după necesitatea și dorința individului — într-un cuvînt, adaptarea conștientă a organismului la solicitări, la mediu, iată rodul cercetărilor întreprinse în decurs de aproape zece ani de niște oameni care n-au abandonat în fața dezastrului. Știam și eu că toate celulele corpului meu dețin același bagaj genetic, același număr de cromozomi, cu aceleași gene, așezate în aceeași ordine, dar îmbrăcau forme și aveau funcții diferite (piele, mușchi, organe...). Să schimbi funcția celulei înseamnă să adormi gena activă și să trezești alta, să transformi pielea în mușchi sau mușchii în organe. Aceasta era numai o parte a cercetărilor — metoda permitea și recombinarea componentelor cromozomiale, mutațiile. Puteai deveni rezistent la frig sau la căldură, la radiațiile periculoase vieții, la vibrații, la variațiile cîmpului magnetic și gravific, la boli, la șocuri psihice. Puteai să te adaptezi

mediului acvatic sau terestru. Baza teoretică a lucrării se dovedea prea complicată pentru mine. Înţelegeam însă că fiinţa numită om ascunde resurse nebănuite, că, aşa cum fabrică globule roşii, hormoni sau anticorpi, e capabilă să fabrice o substanţă care, purtată de sînge, are acces la fiecare celulă, pătrunde prin învelişul ei şi-i atinge mecanismul genetic — determinînd mutaţiile sau inhibarea genei active şi reanimarea alteia. Absorbit de studiul materialului, am auzit prea tîrziu zgomotul de afară. O voce îmi cerea politicos să predau calculatorul fără să mă opun. Nu îndrăzneau să intre peste mine. Pricepeau că sînt în stare, cu o simplă apăsare pe un buton, să şterg totul din memoria creierului electronic. Poate eram capabil chiar să mă sacrific. N-aveam scăpare orice aş fi făcut. Oricum, tot m-ar fi doborît somnul... şi, atunci, ce rost avea să aştept clipa aceea ? Le-am cerut totuşi un răgaz, chipurile pentru a mă hotărî. Îmi venise o idee. Ca s-o aplic, trebuia să cunosc mecanismul declanşării procesului de metamorfoză a celulei. Am continuat deci să cercetez informaţiile cuprinse în calculator şi am aflat că ideea mea mai fusese experimentată de autorii metamorfozei : mărirea capacităţii cerebrale era posibilă. Folosiseră metoda cu scopul de a rezolva o problemă fascinantă : teleportarea balistică, supraluminoasă. Lipsa unui antrenament special mă împiedica să egalez performanţa lor şi să determin prin voinţă iniţierea fenomenului. Mi-am confecţionat mai întîi o armătură metalică ce urma să-mi susţină capul. Pe ea am montat instrumentul de comandă la distanţă a lui «Astropics», instrument conceput şi ca armă de apărare prin sacrificiu. Fixîndu-mi pe cap nişte electrozi, am intrat în „paralel" cu calculatorul. Programat în prealabil, acesta mă ajuta să-mi înving vechile conexiuni. Substanţa miraculoasă, sintetizată în „laboratoarele" mele cerebrale, porni la acţiune. Absorbită de reticulele endoplasmatice (un adevărat sistem circulator al celulei), aborda în mod direct materialul genetic din nucleu. Asistam ca un spectator curios şi uimit la transformările profunde care se petreceau în mine. Celulele afectate îşi reduceau cu repeziciune dimensiunile. Ghiceam mai mult că această ultraminiaturizare era necesară pentru a putea pătrunde în vasele sanguine şi pentru a modifica cît mai puţin vîscozitatea sîngelui. Mînate apoi de un tropism secret, comparabil ca vigoare poate doar cu marşul spermatozoidului către ovul, începeau marea migraţie spre destinaţia programată, creierul. Acolo, în preajma neuronilor, îşi manifestau influenţa magică asupra lor, micşorîndu-i şi copiindu-le concomitent structura şi legăturile, într-un proces perfect sincronizat. Cînd o celulă ajungea la un grup de neuroni deja miniaturizaţi, aceştia îşi readaptau instantaneu dimensiunile exact cu atît cît trebuia ca noul aport de materie să nu schimbe vechiul volum, ţinînd seama şi de spaţiul necesar interconexiunilor. Fenomenul se desfăşura alert, fără să-mi alterez cu nimic facultăţile mintale. Am oprit metamorfoza astfel încît lipsa organelor interne să nu-mi provoace moartea, iar aspectul exterior să nu disimuleze apartenenţa mea la specia umană. Devenisem proprietarul unei uriaşe capacităţi cerebrale şi apt să preiau toată cantitatea de informaţii stocate în calculator. Am trecut imediat la această operaţie şi, printre altele, am aflat spre surpriza mea că teleportarea cu

viteză supraluminoasă fusese rezolvată. Aparatura realizată de profesorul Şerban se găsea în această cameră şi funcţiona. Era un prototip de mică putere, dar suficientă să mă arunce pînă pe «Cortex-2», de a cărui existenţă şi „vecinătate" dacă ar fi ştiut şi ei, ar fi fost salvaţi. Bănuiam că voi ajunge la destinaţie înaintea mesajului pe care-l lansasem către bază şi că nici SACS-ul nu va indica violarea spaţiului. Pelicula de protecţie totală în care eram ambalat, cu proprietatea ei de a se evapora doar într-un mediu ce-mi asigura supravieţuirea, va genera probabil zeci de întrebări fără răspuns. Indiferent de posibilitatea refacerii mele, reuşisem să recuperez (şi nu peste mult timp aveam să fac cunoscut lumii întregi) valoroasele descoperiri ale lui Dragoş, Vologhin, Benston, Degrousset, Şerban... Degeaba încerci să te ascunzi, mi-ai luat înfăţişarea, dar n-ai sacrificat nimic din ce am adus eu de acolo. Păstrezi în memorie totul. Întoarce-te, mai ai o şansă..."

Cele cinci minute s-au scurs. Dobrun e din nou lîngă mine. Am ridicat piciorul şi cu o mişcare lentă i-am izbit faţa tumefiată. N-a mai fost în stare să se ferească. M-am răsucit cu greu şi am deschis trusa. L-am şters de sînge şi l-am pansat. După aceea m-am odihnit puţin. Am început să-l trag spre capsula de salvare. Cei doi metri i-am parcurs în cincisprezece minute şi a trebuit să mă opresc de patru ori. Acum totul s-a terminat. Un ultim efort şi Radu va fi înăuntru, prins în centuri şi acoperit de cupola impenetrabilă.

Zamora şi Bistro, eliberaţi parcă de o vrajă, se întoarseră cu faţa spre capsula de salvare. Membrana sensibilă a videorecorderului mai vibra încă. În spatele ei imaginea unei figuri însîngerate se stingea încet. În sufletul doctorului, senzaţia disperată a neputinţei atinse valorile unui taifun. Imensa lui putere de înţelegere îi oferea prea tîrziu, în cele mai intime amănunte, tainicul proces petrecut în conştiinţa acestei fiinţe, care n-a ştiut că transferul de memorie nu înseamnă totul, că un om nu este un simplu cod genetic şi căruia nu i-a lipsit decît timpul pentru a-şi învinge violenţa şi egoismul.

Acum, cînd prin sacrificiul său îşi cîştigase dreptul la viaţă, murea într-o singurătate copleşitoare. Gîndurile doctorului i-au fost întrerupte de o mişcare. Se întoarse şi se aplecă asupra rănitului. Între pleoapele lui umflate şi vinete, ochii căprui străluceau uşor.

— Radule, sînt Zamora, mă auzi ?

Strălucirea ochilor căprui deveni, pentru o clipă, insuportabilă, apoi pleoapele grele se strînseră puternic. O durere subită îi transformă faţa într-o mască monstruoasă. Mîinile lui ca ghearele unui şoim se înfipseră în reverele profesorului şi-l traseră aproape. Glasul ţîşni răguşit :

— PREFĂCUTUL ! GRĂBIŢI-VĂ, POATE-L MAI GĂSIM ÎN VIAŢĂ. NU SÎNT EU DOBRUN, DOCTORE, NU SÎNT EU...

O fantezie exacerbată

de ADRIAN ROGOZ

La recentul concurs de anticipație, am susținut o variantă anterioară a povestirii „Sacrificiul" pentru un premiu sau măcar o mențiune. Ceilalți membri ai juriului însă au preferat alte lucrări mai clare. După încheierea competiției, deschizînd plicul „conspirativ" și aflînd numele celui cu care am împărțit răsunătorul eșec, l-am chemat de la Lotru, unde lucrează ca inginer, ca să-i comunic observațiile mele. În ciuda talentului său, povestirea era sufocant de densă, astfel încît acțiunea putea fi urmărită doar cu mare dificultate. Vina lui Andrei Vidraru este că frizează uneori ininteligibilul dintr-o exagerată încredere în inteligența cititorilor, mai exact spus, dintr-o iluzorie opinie pe care și-o face despre public. Cititorii noștri de literatură (și în special tinerii fani ai anticipației) sînt extrem de receptivi și de ageri, ceea ce nu înseamnă totuși că trebuie transformați în coautori involuntari, mai ales cînd autorul însuși nu are întotdeauna o foarte limpede idee despre tot ce a scris.

După ce l-am chinuit cîteva luni cu refacerea textului său, am socotit că mai mult nu sînt în stare să scot de la el. Redactorul literar poate fi un consilier perspicace și nu antrenor dur, dar există totuși unele limite pe care nu-i este îngăduit să le treacă fără să știrbească personalitatea autorului. E o problemă delicată care îmi scoate peri albi, mai ales atunci cînd „victimele" sînt foarte înzestrate.

Dacă l-ai întreba pe Andrei Vidraru pe care dintre colegii de generație îl prețuiește mai mult, el ar rosti imediat numele lui Titus Filipaș. Și eu cred că acest profesor de fizică din Craiova scrie deocamdată mai bine. În privința fanteziei dezlănțuite însă mă întreb care reprezentant al ultimului val îl poate întrece pe cel ce a scris „Lupta pentru senzații". Există, firește, același Titus Filipaș, Daniel Cocoru, Eugen Moraru, B. Mircea, dar fantezia lor, în ciuda stranietății, pare blîndă pe lîngă a lui Andrei Vidraru. Cel puțin aceasta este impresia mea.*

Atunci cînd autorul „Sacrificiului" va învăța să-și modereze reactorul talentului său, sînt sigur că ne va da opere memorabile.

---

* Povestire apăruă în numărul 422 al Colecției, împreună cu „Monumentul viu" și „Cele 23 de întrebări ale lui Den".

Depanatorul

de MIHAI NICOLA

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

Capitolul IV

Robert Doogsberty

Nu sînt de felul meu prea vorbăreț, iar finalul acestei dramatice misiuni spațiale nu m-a făcut mai mult. Afară de asta, nu-mi spun prea ușor părerile și impresiile. Am zburat de cînd am ajuns suficient de matur ca să am impresiile și părerile mele. Și dacă scormonesc în ele, cele mai multe stau sub semnul unor fulgerări : Pămîntul, apele și orașele treceau amețitor de repede pe sub aripile mele. Multe dintre cele ce am văzut au rămas doar imagini derulate cu acceleratorul, ca la film. Am văzut lumea mai așezat, mai stabil, cînd am plutit în Cosmos, deși făceam asta cu viteze inimaginabil de mari față de acelea din vremea cînd făceam salturi peste cîteva mări și țări cu pasărea mea de metal. Părerile mele s-au săpat adînc în mine și le-am acoperit cu un văl opac pentru labila curiozitate a celor din jur. Am vibrat și eu odată cu prima bătaie la porțile Cosmosului și cu fiecare treaptă urcată, dar cu cît urcam mai multe, cu atît îmi întăream credința că oricîte mistere ți-ar dezlega oceanul sideral, oricît de departe am ajunge și orice lumi feerice am descoperi, trebuie să veghem cu ardoare ca să nu pierdem în cursa asta magnifică nici un OM. Pregăteam cosmonauți să-i lansez în spațiu, dar inima îmi era strînsă pînă cînd îi recuperam teferi pe Pămînt...

Acum îmi dau seama cît de bine a fost că m-am apropiat de Bogdan Neagu, băiatul acela venit ca și mine de la mii de kilometri, și care mi-a fost mai apropiat decît mulți alții. L-am sprijinit cît mi-a fost cu putință să-și realizeze proiectele și, poate, n-am făcut-o îndeajuns de mult, căci gîndurile lui treceau de puterile pe care le puteam polariza. În orice caz, dezvoltarea unei game de instrumente și utilaje de depanare în avariile cos-

mice a fost salutară. Repunerea modulului lui Raoul și Abe pe verticala locului a fost un lucru de mecanici dintr-un garaj spațial, însă a mișca și a reașeza tone de mase metalice acolo, la 360 000 de kilometri distanță de Terra, neajutați decît de cîteva utilaje — ingenioase dar puține —, urmăriți doar cu îndemnul de către noi, e un lucru infinit mai prețios decît a cizela cel mai scump giuvaer din lume.

Și încercările lui Bogdan Neagu nu luaseră sfîrșit. De fapt, despre ele voiam să povestesc, căci n-au liman nici acum.

După restructurarea modulului «Argo», după atente verificări și scrutări ale spațiului sideral, s-a găsit un culoar de trecere de cîteva ore prin infinitățile bîntuite de meteoriți. Raoul, Abe au decolat, au făcut joncțiunea cu Germi și au pornit spre Terra. În urma lor, gonind în sens invers, haitele de meteoriți fugeau la întîlnirea cu celălalt. Întoarcerea expediției «Argo», trecută de primejdie, n-a mai însemnat decît o cursă de rutină ; numai exuberanța cu care l-am primit acasă a fost fără precedent.

Pe Neagu nimeni dintre cei ce l-au cunoscut nu l-ar putea acuza de nesăbuință. Îi știu firea : nu putea să piardă momentul de a verifica și a omologa aparatura antimeteoritică : dezintegratorul laser. Stăruințele noastre au fost de prisos, și n-am avut ce face decît să acceptăm intențiile lui. A decolat în întîmpinarea destinului poate. Undeva, pe drum, a întîlnit roiul rătăcitor. Bogdan a ripostat cu arma pe care și-o crease el însuși, dezintegratorul. La noi ideea dezintegratorului nu fusese acceptată pentru că nu se concepea să acționăm asupra Cosmosului fără să cunoaștem urmările ; într-adevăr, efectul razei în spațiu era încă necunoscut. O rază de mare intensitate, emisă de o navă în mișcare și lovind un obiect pentru a-l dezintegra putea deveni un fel de „punte solidă" care ar fi putut deregla statu-quo-ul cinetic al corpurilor. Bogdan a trecut prin roiul de meteoriți și a urmat tăcerea. Radarele noastre au pipăit „cîmpul de luptă", căci radiocomunicațiile au încetat de atunci și ne-au dezvăluit ceea ce avea să fie începutul odiseei noastre : nava a fost „scuturată", dar nu distrusă. O forță de frînare puternică însă i-a pus un zid elastic în față. Zborul a continuat pe o traiectorie ce ieșea din tiparul nostru stabilit. Unghiul de revenire pe Pămînt a fost altul și urmărirea radar a arătat că atît de încercata capsulă a căzut undeva în jungla Amazonului. Dacă Neagu mai era în viață la bordul navei proiectate de el însuși, putea să aterizeze fără pericol. Dacă... și unde ?

Nu era timp să rămînem pradă consternării. Imediat, atît eu, cît și Raoul, Germi și Abe ne-am hotărît să organizăm o expediție de salvare. Epilogul misiunii «Argo» avea să se desfășoare în oceanul de verdeață al Amazoniei în care se scufundase Bogdan Neagu.

Consiliul Centrului sud-american a aprobat operativ intențiile noastre. În curînd ne instalasem o bază de operațiuni în mijlocul zonei de investigare, la vărsarea Madeirei în Amazon.

„Numărătoarea inversă" trebuia să înceapă din clipă în clipă. O așteptare bizară se așternuse în camera hărților unde ne adunasem ca să elaborăm planul de acțiune. Părea că nici unul dintre noi nu se hotăra să preia răspunderea organizării. Și atunci, ușa cantonamentului s-a deschis și a intrat Sybille.

Zorii, care aici, în ținuturile tropicale, izbucneau dintr-o dată, ne găseau deja în formații de zbor. Fiecare careu de verdeață era cercetat în lung și-n lat de noi, cei de la manșele avioanelor și ale elicopterelor, și de operatorii aparaturii de detectare în infraroșu. Zilele treceau și o oboseală amară începea să ne apese tot mai mult umerii. Sybille însă era cea mai curajoasă. „Dacă a aterizat bine — ne spunea ea — își va găsi hrană și apă ca să reziste pînă la venirea noastră". Ascultam în tăcere spusele ei, dar nu știu cîți dintre noi îi dădeau dreptate.

...Într-o zi, zburam, departe în adîncul junglei, în formație avînd-o pe Sybille, în stînga. Dedesubtul meu covorul verde, încîlcitura de copaci și liane, exalînd o ceață slabă, dar înăbușitoare, se întindea compactă și neospitalieră, aproape amenințătoare. Doar undeva în dreapta ceva ce semăna cu o dîră neagră spărgea monotonia deznădăjduitoare a paravanului verde. N-am dat importanță amănuntului, după cum nici faptul că Sybille a rămas puțin în urmă. Continuam să-mi urmăresc culoarul meu, cînd privind înapoi, spre dreapta, am observat că Sybille a început cu avionul o rotire obsedantă deasupra dîrei. În același timp am auzit-o în căști :

— Ceva a măturat aici de curînd vegetația. E ca un povîrniș săpat printre crengi și liane. Ah, Dumnezeule, aici, băieți !

— Sybille, am strigat gîtuit de emoție, ce vezi acolo ?

— Oh, băieți ! Mi se pare oare ?! Nu, e adevărat, asta e ! Asta e !... o fluturare tricoloră...

Cronică (en passant fantastică) a șahului

de EMANUEL REICHER

XXIX.

Constelațiile contemporane

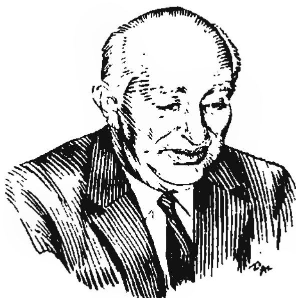
Anii de după cel de al doilea război mondial au fost martorii unei adevărate explozii competiționale. Concursurile individuale și pe echipe, meciurile intertări și fazele campionatelor lumii s-au extins pe toate meridianele, iscînd apariția unui impresionant număr de talente — un adevărat caleidoscop de stiluri.

Întocmai ca după expansiunea unei supernove, stele de diferite mărimi, cu străluciri efemere sau îndelungate și-au făcut apariția, dînd naștere unor constelații în necontenită mișcare, cu uimitoare metamorfoze, menite parcă să devină coșmarul celui ce trebuie să întocmească o hartă exactă a firmamentului șahist.

Dificultățile elaborării unui catalog al acestor aștri se datorează nu numai numărului și mărimii lor variabile, ci și evoluției lor pe traiectorii temporare, deseori perturbate de apariția neașteptată a unor giganți.

Analiza structurală ne oferă numeroase informații cantitative și calitative, dar aprecierile definitive asupra elementelor componente trebuie puse sub semnul incertitudinii, ca urmare a transmutaților succesive, greu de prevăzut.

Capitolul de față al cronicii noastre se va ocupa, în primul rînd, de cei care au gravitat pe orbita campionatului lumii, fără a neglija însă unele insolite apariții care întregesc tabloul epocii.

MIGUEL NAJDORF

Miguel Najdorf (Argentina, născut în 1910). Dinamicul „don Miguel" conferă culoare competițiilor prin jocul și comportamentul lui. Este la fel de simpatizat astăzi ca și în perioada de glorie, cînd era unul dintre

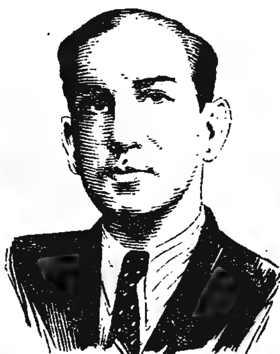
primii mari maeștri ai lumii. Peste pozitionalismul școlii poloneze de la origine s-au suprapus influențe pragmatice yankee; la căldura temperamentului său tumultuos — favorizat de exuberanta viață sudamericană — s-a format un aliaj de o mare elasticitate și strălucire.

Gedeon Stahlberg (Suedia, născut în 1908). Din aceeași glorioasă generație de legătură dintre două epoci, el a rămas rivalul perpetuu al prietenului său argentinian, cu care se aseamănă în prestigiosul palmares și stil, căruia însă i-a dat o tentă nordică.

Isaak Kashdan (S.U.A., născut în 1905) — deținătorul celui mai ridicat procentaj dintre liderii echipelor participante la Olimpiadele a II-a și a VII-a. Despre el, Euwe a scris următoarele: „Kashdan a fost în tinerețe unul dintre cei mai serioși pretendenți la titlul mondial. În fața lui s-a ivit însă dilema: căsătoria sau șahul. El a renunțat la lumea eșichierului, dar a rămas mereu legat de ea".

Vasia Pirc (Iugoslavia, născut în 1907). Unul dintre secretele înfloririi școlii iugoslave îl constituie continuitatea datorată în bună măsură acestui viguros și mereu activ „veteran". I se atribuie una dintre apărările astăzi la modă.

Viaceslav Ragozin (U.R.S.S., 1908—1962). „Ultimul Mohican" al romantismului total a lăsat în urma sa partide sclipitoare. În galaxia sovietică, steaua lui a avut o strălucire aparte, înlesnind drumul iubitorilor riscului și ai pozițiilor sălbatice. Campion mondial prin corespondență și autor al unui sistem defensiv care îi poartă numele.

VIACESLAV RAGOZIN

Petar Trifunovici (Iugoslavia, născut în 1910). La cealaltă extremă a tabloului stilurilor, renumit printr-un număr infim de înfrângeri, înarmat cu o tehnică aproape desăvîrșită, a cules o bogată recoltă de premii internaționale. Erudit analist și gazetar incisiv, a publicat un apreciat portret psihologic al lui Fischer.

Albert O'Kelly de Golway (Belgia, născut în 1911). Pretendent la titlul de „rege al remizei", imperturbabilul său antijoc simplificator a constituit în perioada sa de glorie un test dificil pentru oricare dintre ași. Campion al lumii prin corespondență. Este și un simpatizat comentator al evenimentelor șahiste.

Nicolas Rossolimo (Franța, născut în 1910). Partidele singurului mare maestru francez al timpurilor moderne degajă pasiune și eleganță, conferind o aureolă artistică performanțelor sale.

Alexandr Toluş (U.R.S.S., născut în 1910). Cîştigătorul celui de-al treilea turneu internaţional al României (Bucureşti-1953) a devenit vestit prin copleşitoarele sale atacuri, ca de exemplu acela purtat împotriva lui Kotov la campionatul U.R.S.S.-1945.

Alexandr Kotov (U.R.S.S., născut în 1913). Virulenţa ofensivelor sale i-au adus consacrarea, fiind creatorul uneia dintre „partidele nemuritoare" moderne. Împotriva lui Averbach, la turneul de la Zürich-1953, a sacrificat la mutarea a 30-a dama pentru un pion, reuşind astfel să prindă regele advers într-o reţea de mat, care s-a dovedit cîştigătoare după o variantă lungă de 21 de mişcări!

Andre Lilienthal (U.R.S.S., născut în 1911. A participat la marile bătălii dintre anii 1931—1951, obţinînd succese notorii. Este cîştigătorul unei antologice partide împotriva lui Capablanca la Hastings (1934—1935).

Harry Golombek (Anglia, născut în 1911). Rivalul lui Alehin la Montevideo-1939 (locul II), multiplu campion naţional, subtil teoretician şi tenace apărător, jucător de mijloc în clasamentul marilor turnee, este un veritabil apostol al răspîndirii şahului în ţara sa şi în lume.

Gedeon Barcza (Ungaria, născut în 1911). Reputat poziţionalist, maestru al finalurilor complexe, a influenţat puternic evoluţia şcolii maghiare.

Carlos Guimard (Argentina, născut în 1913). Un monument viu al istoriei şahului din America Latină. Participant la 16 ediţii ale turneului de la Mar del Plata (!), a contribuit din plin la transformarea acestuia într-o probă „clasică".

Laszlo Szabo (Ungaria, născut în 1917). Temut pentru furtunile combinative prin care navighează cu iscusinţă şi pasiune, şi-a înnobilat performanţele prin curajul cu care înfrunta orice adversar.

LASZLO SZABO

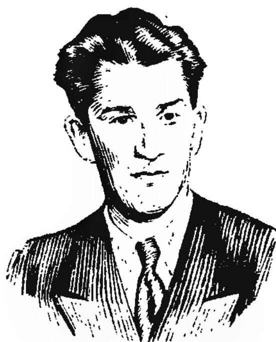
Isaak Boleslavski (U.R.S.S., născut în 1919). Unul dintre cei trei mari „B" ai şcolii sovietice, posesor al unei arte manevriere greu de descifrat şi combătut; strălucirea sa a început să descrească odată cu pierderea **in extremis** a şansei de a se măsura cu Botvinnik.

David Bronştein (U.R.S.S., născut în 1924). Un vizionar care a scris în cartea turneului Zürich-1953 unele dintre cele mai substanţiale file din literatura şahistă, tulburătoare prin sensuri anticipative, confirmate de structura şi dinamica ulterioară a jocului contemporan. Erou de epopee ce s-a ridicat la înălţimea marilor campioni, impresionează prin modestie şi o simpatică autopersiflare.

Hermann Pilnik (Argentina, născut în 1914). Unul dintre jucătorii care au ridicat patria lor în primul eşalon mondial. Periculos prin şiretenia defensivei şi iscusinţa contraatacurilor, s-a remarcat printr-o rapidă asimilare şi experimentare a noutăţilor teoretice.

Svetozar Gligorici (Iugoslavia, născut în 1923). Fostul partizan din Brigada a V-a Muntenegru a cucerit un impresionant şir de trofee, uimind lumea prin îndrăzneţe incursiuni şi nimicitoare ambuscade. Gigant al epocii moderne, este unul dintre cei care au contribuit cel mai mult la transformarea ţării sale într-o mare putere a eşichierului.

Iuri Averbach (U.R.S.S., născut în 1922). Inovator în deschideri şi finaluri, s-a dovedit şi un abil mînuitor al atacului poziţional, prin care a realizat importante succese sportive; partida cîştigată la Panno

IURI AVERBACH

în meciul U.R.S.S.—Argentina (1954) constituie o elocventă ilustrare a forţei de şoc a acestei arme pe care o va perfecţiona Robert Fischer.

(CONTINUAREA ÎN NUMĂRUL VIITOR)

Începînd din numărul viitor
al Colecţiei
vom consacra cîteva fascicole
producţiei
ştiinţifico-fantastice
a Cenaclului
„SOLARIS"-Bucureşti

UMOR

— Sînt sătul pînă peste cap! Cum ajung acasă îmi iau familia și fac o plimbare cu elicopterul

Desen de GABRIEL MĂNOLESCU

— Prin satul nostru a trecut un mare inovator care ne-a lăsat această amintire.

Desen de PETRU GAVRILIU

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

dandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

CEL DE-AL TREILEA CONCURS
NATIONAL DE ANTICIPAȚIE

COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"

■● SEPTEMBRIE 1973

PREȚUL 1 LEU | 41007